

ZARZĄDZENIE

Dnia 11 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

po zapoznaniu się z pismem **A.A.**,
sygnalizującym potrzebę wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 maja 2024 r., II AKzw 53/24, utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 grudnia 2023 r., XI Kow 1928/23, o odmowie udzielenia przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności,

1. stwierdzam brak podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie z urzędu wskazanego wyżej postępowania (art. 542 § 3 k.p.k.);

2. zarządzam poinformowanie skazanego o treści zarządzenia oraz pouczenie, że na zarządzenie z punktu 1 nie przysługuje żaden środek zaskarżenia;

3. zarządzam zakreslenie sprawy w repertorium KO jako załatwionej w inny sposób.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2023 r., XI Kow 1928/23, Sąd Okręgowy w Warszawie odmówił udzielenia skazanemu A.A. przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności. Po przeprowadzeniu postępowania zażaleniowego, Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 23 maja 2024 r., II AKzw 53/24,

utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy. Sąd Apelacyjny orzekł w składzie jednoosobowym, w osobie SSA X. Y.

Pismem z dnia 16 czerwca 2025 r. skazany zwrócił się do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Warszawie ze „skargą na naruszenie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności jak też Konstytucji RP”. W swoim piśmie wskazał, że w jego sprawie doszło do naruszenia Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz Konstytucji RP (art. 45 ust. 1), a w uzasadnieniu odwołał się do orzekania w sprawie przez sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS). Podniósł również, że domaga się zadośćuczynienia w kwocie czterdziestu tysięcy złotych.

Zarządzeniem Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2025 r. pismo skazanego zostało potraktowane jako ewentualna sygnalizacja możliwości wznowienia postępowania z urzędu i przekazane do Sądu Najwyższego zgodnie z właściwością.

Należało zważyć, co następuje.

Po zapoznaniu się z argumentacją skazanego i aktami sprawy należało stwierdzić brak podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie z urzędu postępowania wskazanego w piśmie skazanego (art. 542 § 3 k.p.k.).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 540 § 1 k.p.k. możliwe jest wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem z powodu wskazanych tam przesłanek. Z urzędu wznowienie takiego postępowania sądowego możliwe jest także w razie ujawnienia się bezwzględnej przyczyny odwoławczej (art. 542 § 3 k.p.k.) i do jednej z nich właśnie odnosi się sygnalizacja skazanego. Jednakże w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykształcił się trafny, konsekwentnie prezentowany pogląd, zgodnie z którym postępowanie w sprawach zakończonych postanowieniem o udzieleniu przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności albo odmowie jej udzielenia nie podlega wznowieniu (por.

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2020 r., III KO 11/20; zob. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2016 r., II KO 7/16).

Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że brak jest podstaw do wszczęcia z urzędu postępowania o wznowienie postępowania z powodu bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Zasadnicze znaczenie w tej sprawie ma uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7). Zgodnie z tezą tej uchwały: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Oznacza to konieczność wykazania istnienia „okoliczności” wskazujących na szczególnie bliski związek konkretnego sędziego z organami władzy wykonawczej, prowadzący do wniosku, że sąd z udziałem takiego sędziego nie spełnia wymaganych standardów bezstronności i niezależności (w ten sposób także m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22; a w kontekście standardu międzynarodowego wyroki ETPCz: z dnia 22 lipca 2021 r., *Reczkowicz przeciwko Polsce*, skarga 43447/19; z dnia 8 listopada 2021 r., *Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce*, skargi nr 49868/19 i 57511/19; z dnia 3 lutego 2022 r., *Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce*, skarga nr 1469/20; wyrok pilotażowy z dnia 23 listopada 2023 r., *Wałęsa przeciwko Polsce*, skarga nr 50849/21).

W tej sprawie autor sygnalizacji odwołał się wyłącznie do faktu powołania ww. sędziego na wniosek KRS ukształtowanej w trybie przepisów ustawy nowelizującej. Sąd Najwyższy wypowiadał się już co do możliwości zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z orzekaniem przez sąd, w składzie którego zasiadała SSA X. Y. Tego typu uchybienie nie zostało stwierdzone (por. m.in. wyroki

Sądu Najwyższego: z dnia 21 listopada 2023 r., II KK 469/22; z dnia 25 lipca 2024 r., II KK 588/22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2024 r., II KK 517/23). Co więcej, działając z urzędu nie odnotowano informacji, które wskazywałyby na zasadność sygnalizacji, nie dotarto do żadnych dostępnych w domenach publicznych informacji sugerujących ścisłe powiązania SSA X. Y. z władzą wykonawczą. Sędzia nie podpisywała list poparcia dla kandydatów do wadliwie ukształtowanej KRS, nie pełniła funkcji prezesa czy wiceprezesa sądu, jak również funkcji związanych z postępowaniami dyscyplinarnymi sędziów (prezes lub sędzia sądu dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny). Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, że to na jej wniosek została delegowana do sądu niższej instancji i wyraziła chęć przejścia przez procedurę konkursową przed Krajową Radą Sądownictwa, będącą organem odpowiadającym wymogom konstytucyjnym.

W tych okolicznościach stwierdzić należało, że przedstawiona sygnalizacja nie wykazała podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie z urzędu, w trybie art. 542 § 3 k.p.k., wskazanego na wstępie postępowania.

Z uwagi na powyższe okoliczności, należało zarządzić jak na wstępie.

[WB]

[r.g.]